

Н. І. Бернацька

перший заступник Міністра юстиції України

РЕФОРМУВАННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ

На сьогодні систему органів державної реєстрації актів цивільного стану становлять Міністерство юстиції України, відділи державної реєстрації актів цивільного стану його територіальних органів, які безпосередньо проводять державну реєстрацію народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу у випадках, передбачених законом, зміни імені, смерті, та виконавчі органи сільських, селищних і міських (крім міст обласного значення) рад, яким у встановленому законом порядку делеговано повноваження щодо державної реєстрації народження, шлюбу та смерті.

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Є ГОЛОВНИМ ОРГАНОМ У СИСТЕМІ
ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ
ВЛАДИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ФОРМУВАННЯ
ТА РЕАЛІЗУЄ ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ
У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ
АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ.**

У попередні роки Міністерство юстиції одним із пріоритетних напрямів своєї роботи визначило впровадження концепції децентралізації влади та забезпечення своєчасної передачі на місцевий

рівень повноважень у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та бізнесу.

Так, у 2015 році Верховною Радою прийнято законодавчі акти щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та бізнесу.

У результаті проведеної роботи у період з 1 січня 2016 року до 30 квітня 2016 року функції органів юстиції у зазначених сферах державної реєстрації були поступово передані на місця, що дозволило максимально наблизити адміністративну послугу до її споживача.

Наступним необхідним кроком у умовах державної політики щодо наближення до громадян адміністративних послуг є передача органам місцевого самоврядування на місця повноважень у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Урядом схвалено та подано на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації та наближення до громадян адміністративних послуг у сфері дер-

жавної реєстрації актів цивільного стану» (реєстр. № 6150 від 28 лютого 2017 року), розробником якого є Міністерство юстиції.

Проектом Закону пропонується:

- здійснити оптимальний розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципом децентралізації, значно розширивши повноваження виконавчих органів сільських, селищних та міських рад щодо надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану;

- скоротити строки розгляду заяв у відповідній сфері, запровадити принцип екстериторіальності з прийому відповідних документів та можливість їх подання в електронній формі;

- визначити розмір адміністративного збору за надання послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану тощо.

Зазначені зміни дадуть можливість створити максимально зручні умови для отримання фізичними особами адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану.

Разом з тим за останні 2 роки у сфері державної реєстрації актів цивільного стану Міністерством юстиції України запроваджено нові сервіси для громадян для спрощення процедур надання послуг у відповідній сфері та наближення їх до громадян.

Так, з 20 липня 2015 року запроваджено пілотний проект, який дає змогу фізичним особам пода-

вати заяви до всіх відділів державної реєстрації актів цивільного стану через мережу Інтернет з використанням веб-порталів «Звернення у сфері державної реєстрації актів цивільного стану» та «Он-лайн будинок юстиції».

Громадяни отримали змогу:

- подавати заяви через мережу Інтернет з використанням електронного цифрового підпису або звернення щодо формування таких заяв;

- здійснювати попередній запис на відвідування відділу державної реєстрації актів цивільного стану;

- сплачувати державне мито та плату за послугу в режимі он-лайн.

З 20 листопада 2015 року реалізовано електронний сервіс проставлення Міністерством юстиції України апостиля на офіційних документах, що видаються органами юстиції та судами, а також на документах, що оформляються нотаріусами України за допомогою програмних засобів ведення Електронного реєстру апостилів.

На сьогодні такі документи до територіального органу Міністерства юстиції (фронт-офісу) можна подати за місцем свого перебування у будь-якій області, без потреби витратити кошти і час на поїздку до Києва.

Будь-яка особа за допомогою мережі Інтернет може безоплатно перевірити факт видачі апостиля у режимі он-лайн.

З серпня 2015 року батьки отримали можливість оформити свідоцтво про народження своєї

дитини безпосередньо в закладі охорони здоров'я, де приймалися пологи. Крім того, під час державної реєстрації народження дитини відділи державної реєстрації актів цивільного стану здійснюють прийом документів для реєстрації місця проживання новонародженої дитини для їх подальшого подання до органів реєстрації (у тому числі під час прийому документів про державну реєстрацію народження в закладах охорони здоров'я).

З липня 2016 року запроваджено пілотний проект щодо державної реєстрації шлюбу у скорочені строки за обраним заявниками місцем, який спрямований на забезпечення реалізації гарантованого державою права на шлюб. Проект, яким охоплено 58 населених пунктів, надав можливість:

- жінці та чоловіку зареєструвати шлюб у визначені ними строки та бажаний час за обраним ними місцем;

- отримати послугу з організації проведення державної реєстрації шлюбу на підставі договору, укладеного із суб'єктом господарювання – юридичною особою публічного права, що її надає;

- не підтверджувати поважну причину для реєстрації шлюбу до спливу місячного терміну;

- усунути корупційні ризики.

Більше 21 тисячі пар скористалися пілотним проектом з часу його запровадження, що свідчить про неабияку популярність цієї послуги та попит її серед населення. ■